

DRIV- HUSET

Anders Bodelsen

To gange om året, lidt før og lidt efter midsommer, gik solen ned lige bag drivhuset. Det så ud som om nogen havde tændt ild derovre. Drivhuset lå i et forsømt gartneri et par haver væk, jeg så det fra mit vindue når jeg skulle i seng, og af og til krøb jeg ud af sengen igen når der var sagt godnat for at se hvordan ilden derovre efterhånden døde hen og drivhuset blev mørkt som resten af gartneriet.

Det var det længste man kunne se fra mit vindue, og jeg vidste ikke hvad der lå længere væk. Selv efter det var blevet mørkt kunne man godt få øje på drivhuset, fordi glasset spejlede og man så noget af skyerne mens de var lyse endnu.

Gartneriet var det eneste sted vi ikke måtte lege. Vi havde slået haverne på vejen sammen, til området var så stort at det næsten var umuligt at få en leg færdig. Den som stod kunne have det meste af en aftens arbejde for sig, og det var ensomt og lidt uhyggeligt at begynde at tælle med lukkede øjne og høre de andre forsvinde i alle retninger. Ved hundrede var der ikke en lyd eller bevægelse der røbede, at disse haver var fulde af børn, og man kunne komme til at tænke på fixerbilleder i gamle børneblade, hvor der var nogen eller noget der kiggede på én, skønt man ikke kunne få øje på det.

Hvis vi også havde måttet lege i det forladte gartneri, var vi nok blevet nødt til at lave hele legen helt om. Men det var forbudt, endda strengt forbudt, desuden var der en høj mur om det. Og gennem alle de år hvor vi brugte tiden før vi skulle i seng til at lege, og hvor vores område til alle sider var begrænset af
5 noget vi kun kendte den ene side af, huse, hegn, skure, garager, var gartneriet blot dette syn fra vinduet efter sengetid med det glødende drivhus mellem solen og mig selv, mens jeg hørte de ældre kammeraters stemmer, som endnu havde lov at være oppe
10 og lege en tid efter jeg var lagt i seng.

Men der kom en tid hvor jeg selv var én af de udvalgte, som stadig måtte lege når de andre var kaldt ind. Og der kom en sommer, hvor det allerede ikke var helt naturligt at lege med længere. Det blev en underlig sommer, legen var god nok endnu, og det var kun bagefter man ikke rigtig syntes der var kommet
15 noget ud af den. Jeg kendte nu kvarteret, vejen til skolen, vejen til dans, vejen til badeanstalten. Men mellem vejene var der uudforskede felter, og gartneriet var ét af dem. Fra mit vindue skete det stadig jeg så solen stå lige bag drivhuset, og jeg blev grebet af en mærkelig tristhed når den forsvandt og alle de
20 lange skygger i gartneriet voksede sammen til tussmørke. Og for første gang blev jeg klar over, at før eller senere måtte jeg derover, jeg måtte prøve at stå i drivhuset når solen ramte det netop på den måde, helt fladt et øjeblik før den forsvandt.

Jeg var den sommer 12, og jeg havde lov at være oppe til klokken 9. Vi var en 10-15 som legede sammen, og jeg var den ældste. Men Inger fra huset overfor var også næsten 12. Vi var de bedste til at gemme os fordi vi havde været med så mange år og kendte alle de gode steder. En aften løb vi, hver sin vej, til det
30 samme skjul, en trillebør som stod støttet til havemuren på toppen af kompostbunken. Det var en af de små som stod, han talte højt og var lige ved 100. Der var ikke et øjeblik at spille, derfor gjorde jeg noget jeg aldrig havde gjort før: Jeg trådte op på trillebøren.

Den begyndte at skride, og Inger holdt den under mig mens jeg svang mig op på muren til gartneriet. *Nu kommer jeg*, råbte den lille fyr oppe ved helle. Jeg rakte en hånd ned til Inger. Kom med, hviskede jeg. Hvorhen? spurgte hun som om hun ikke forstod det. Herop! svarede jeg, fik fat i hendes arme og halede hende op mens trillebøren skred bag os.

Vi sad dårligt skjult, vi sad faktisk overhovedet ikke skjult. Den lille fyr var allerede i gang med de dårlige steder lige ved helle, og jeg kan huske jeg pludselig havde ondt af ham, hvorfor ved jeg ikke. Han var den eneste man kunne se i haven, han gik helt for sig selv og ville ikke for langt væk fra helle. Han havde ikke set ordentlig op endnu, men hvert øjeblik kunne han gøre det og få øje på os. Der var ikke andet at stille op end at hoppe ned i gartneriet. Det var selvfølgelig snyd, men sådan set var vi allerede ude af legen fordi vi sad på muren. Jeg tog Ingers hånd og vi hoppede samtidig.

Der duftede straks lidt anderledes nede i gartneriet. Sødt og lidt koldere, trods solen. Sidste års og forrige års æbler var blevet liggende under de små krogede træer. Mellem træerne var der mistbænke med underlige hvide stængler i, som nogen steder havde sprængt glasset. Lyset faldt så lavt at vi kastede skygger som kæmper da vi gik op mod drivhuset, forsigtigt for ikke at træde på snegle og æbler. Der var lidt kortere op til drivhuset end jeg havde tænkt mig, og det var lidt mindre. Nær på så vi at det var rustent med mange knuste ruder, det havde jeg ikke kunnet se fra mit vindue. Op ad drivhuset stod der rustne have-redskaber, og omkring drivhuset løb en smal sti kantet af lavendler. Vi gik rundt om og fandt en dør i gavlen.

– Skulle vi gemme os her? spurgte Inger.

– Gemme os for hvem?

– Bare gemme os.

Døren var ikke til at rokke, men vi kunne lige klemme os gennem. Der var trykkende varmt derinde, som jeg havde tænkt mig der ville være, drivhuset holdt på dagens varme med dens

duft af jord, tomater, kalk. Sødt og lidt bedøvende.

Jeg tror slet ikke der havde været mennesker i drivhuset den sommer, måske heller ikke sommeren før, for tomaterne havde fået lov at vokse vildt, sidste års tomater lå som små sorte knolde på jorden og de nye tomater var endnu hvidgrønne her ved 5
Sct. Hans og ville sikkert aldrig blive rigtig store. Planterne havde revet de pinde omkuld de skulle støtte sig til, flere var kommet til at vokse tæt langs jorden og bladene var ikke grågrønne og ligesom pudrede som de skulle være, men helt hvide og slaskede i det. Jorden var fuld af biller, og der var spist af bladene 10
og stænglerne og de tomater som var tæt ved jorden. Vi så os om og holdt vejret lidt tilbage fordi luften var så tung.

– Her finder de os aldrig, sagde jeg.

Inger måtte godt have svaret på det, men hun kiggede bare på 15
mig. Jeg gik lidt væk fra hende og så mig om. Hun kom langsomt efter mig, lige i nakken på mig sagde hun: De finder os slet ikke, hvis vi lægger os.

– Lægger os?

– Bare et øjeblik.

20 Hun lagde sig på maven mellem to rækker tomater. Jeg kiggede lidt mere på drivhuset, så lagde jeg mig ved siden af hende. Det er verdens bedste gemmested, sagde hun og tog min hånd. Vores hænder var snavsede af at klatre over muren og prøve at 25
rokke drivhusdøren, og de var varme. Netop da hun tog min hånd og jeg tænkte hvad så, hvad så, begyndte hele drivhuset at lyse. Det var det jeg havde set fra mit vindue, solen ramte det, fladt fra breddesiden, lige før den forsvandt. Det røde lys lå i hver eneste rude som var tilbage, og at se op var som at se med lukkede øjenlåg lige mod solen, se sit eget blod.

30 Vi rullede os ind mod hinanden og et øjeblik efter kyssede vi hinanden med lukkede munde. Inger havde lukket øjnene, jeg kiggede på hendes ansigt, så lukkede jeg også mine. Lidt efter hørte vi dem langt borte kalde vores navne, legen var slut, de skulle op og kaldte *Kom frit frem*. Ingers krop var som min, og

da min hånd endelig søgte hen hvor jeg vidste vi skulle være forskellige, strejfede den hendes på vej mod mig.

Længe endnu hørte vi dem kalde efter os i de andre haver. Sådan endte legen tit fordi der var for mange der skulle ind, men det var aldrig før sket at nogen ikke kom når der blev kaldt. Til sidst var der kun én tilbage der kaldte, han blev længe ved og jeg prøvede at forestille mig hvordan han nu gik rundt til de bedste gemmesteder, som han mente han kun selv kendte. Så gav også han op, og der blev helt stille.

Lidt efter rykkede vi fra hinanden og rejste os. Lyset var forsvundet i ruderne. Vi børstede støv af tøjet og Inger fjernede en stor bille fra sit knæ.

– Vi kan tit gemme os her, sagde hun.

Ude i gartneriet var det hurtigt blevet tussmørke med en lidt for sød, våd luft. Der var mur til alle sider og ingen trillebør, og vi følte os fortabte til vi fandt et æbletræ tæt ved muren. På toppen af muren vendte vi os samtidig og så tilbage. Så hoppede vi ned i haven vi kendte og så ikke på hinanden igen.

Drivhuset blev liggende i mange år, og i mange år havde jeg det samme værelse hvor jeg to gange om året kunne se solen gå ned lige bag det. Men der kom en tid hvor jeg måtte sidde længe oppe og holde vinduet lukket for at samle mig, og en sommer var drivhuset væk og der blev bygget rækkehuse, men forinden var drivhuset blevet ganske lille og alle ruderne var blevet knust. Nu er gartnerierne flyttet længere ud fra byen og man ser mest drivhuse når man rejser med toget. De får mig til at tænke på den ene aften jeg faktisk var derinde. Vi kan tit gemme os her, sagde Inger, og ofte tænker jeg på, at jeg kunne have taget hende på ordet.

(1965)